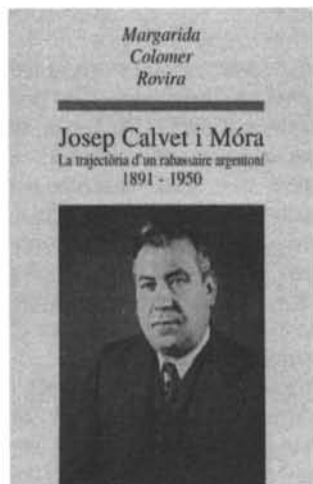

LA UNIÓ DE RABASSAIRES A TRAVÉS D'UN DELS SEUS DIRIGENTS

Margarida COLOMER I ROVIRA, **Josep Calvet i Móra. La trajectòria d'un rabassaire argentoni. 1891-1950.** Ajuntament d'Argentona, 1996, 167 pp.

Entre el conjunt de personalitats polítiques i sindicals que van destacar a la Catalunya de la primera meitat del segle XX hi ha la figura de Josep Calvet, president de la Unió de Rabassaires i conseller d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya. Com a representant del sindicalisme agrari de classe existent en els anys de la Segona República, Calvet, que té un lloc al costat d'altres dirigents mítics de la història contemporània de Catalunya, va ser un dels principals dirigents agraris catalans. Calvet es va guanyar aquesta consideració com a president de la Unió de Rabassaires, encapçalant el moviment per a l'aprovació de la Llei de contractes de conreu i amb el seu càrrec de conseller d'Agricultura en diversos governs de la Generalitat de Catalunya, en temps de la revolució i la Guerra Civil.

Tot i la dimensió de Calvet, fins no fa gaires mesos no s'ha publicat la primera aproximació biogràfica a aquest personatge. La iniciativa és obra de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Argentona, la població on va néixer Calvet, que va encarregar a Margarida Colomer la redacció d'una biografia sobre

aquest dirigent rabassaire. Davant l'oblit en què es trobava la figura de Calvet, l'Ajuntament d'Argentona va creure que era un deure i un deute recordar la persona que va ser l'alcalde de la població el 1931 i un dels argentonins que en l'àmbit català ha tingut una projecció pública molt important. Una iniciativa que crec afortunada i que haurien de tenir present altres ajuntaments catalans, amb alcaldes elegits el 1931 que potser no van arribar tenir tants càrrecs com Calvet, però que també van morir a l'exili i han continuat completament oblidats.

De les obres de Margarida Colomer, destaca el seu treball sobre la Cooperativa del Vidre de Mataró (1986), un treball que ens aproxima a un aspecte destacat en la història del Maresme, la d'una cooperativa de producció que va ser una experiència singular i que és coneguda perquè va tenir com un dels seus impulsors Joan Peiró, el dirigent anarcosindicalista afusellat per la dictadura franquista. Margarida Colomer té l'encert, doncs, de tractar alguns dels temes i personatges de la història contemporània del Maresme d'un interès que traspasa els límits d'aquella comarca, els llibres sobre la Cooperativa del Vidre i Calvet són una aportació al conjunt de la història de Catalunya. L'autora també va escriure un llibre sobre la Guerra Civil i la revolució a Argentona (1990); es tracta d'un dels nombrosos estudis realitzats en l'àmbit local sobre aquests esdeveniments. Amb la realització d'aquell treball Margarida Colomer es va topa amb un fenomen que ens hem trobat tots els qui, igual que ella, hem analitzat la revolució i la Guerra Civil en altres àmbits locals. Es tracta del misteri que envolta alguns personatges i situacions o, en el pitjor dels casos, el fet d'haver estat esborrats de la memòria col·lectiva. La biografia de Calvet és un pas important per esmenar aquesta l'escàs reconeixement que ha tingut aquest dirigent agrari, per treure'l de

l'oblit i explicar alguns dels punts més desconeguts sobre la seva vida i actuació pública.

Parlant més en concret sobre el llibre que ens ocupa, crec que com a primera obra que biografia aquest personatge té el mèrit d'encetar el tema, que és sens dubte, el d'un personatge amb prou entitat per ser biografiat, amb un gran atractiu a causa de la seva personalitat i actuació en el camp del sindicalisme agrari i la política catalana. Recollir en un llibre aspectes sobre la figura i la vida de Calvet que més o menys se sabien, però que cap historiador no havia escrit ni reflexionat sobre ells, conjuntament amb noves aportacions que ajuden a conèixer més a fons la seva figura és la principal aportació d'aquesta biografia. Ens trobem amb una primera aproximació biogràfica de Calvet, que segueix la trajectòria d'aquest rabassaire argentoni, però que no esgota totes les possibilitats que té el personatge. Alguns temes són només apuntats, cosa que deixa el lector interessat amb ganes de saber més coses sobre Calvet. Així per exemple el llibre no explica com Calvet va arribar a ser president de la Unió de Rabassaires. Com a antecedents, l'autora explica el seu treball sindical a Argentona, però en concret només esmenta que el 1932 Calvet va substituir Pau Padró en la presidència de la Unió de Rabassaires. En aquest mateix sentit, l'autora també explica que deixa d'estudiar un dels aspectes que considera més importants de la biografia de Calvet, la seva tasca de diputat a les Corts republicanes, s'excusa per les limitacions d'extensió de l'estudi. Ens felicitem de tenir una primera aproximació biogràfica de Calvet, però aprofitant la bona predisposició d'un ajuntament i l'ocasió d'iniciar el tema hauria estat el moment de realitzar un treball més ampli i definitiu sobre la figura de Calvet.

Davant les dificultats per trobar fonts per aprofundir en alguns aspectes biogràfics més personals, que segurament és la causa

que provoquen que alguns temes estiguin poc tractats, Margarida Colomer planteja l'obra de la millor manera possible, analitzar l'actitud de Calvet davant de determinats fets històrics. Ens trobem però que, especialment en la segona part del llibre, quan tracta de la Segona República i del seu pas per la Conselleria d'Agricultura, el relat dels fets històrics és molt extens en comparació amb l'anàlisi de l'actitud i participació de Calvet respecte d'aquests esdeveniments, de manera que hi ha moments en què els fets es mengen el personatge biografiat. A l'última part de llibre, quan tracta el període d'exili, Calvet recupera el protagonisme de la seva biografia, és la part més ben aconseguida de la biografia, en part perquè l'autora disposa d'unes fonts que pràcticament no tenia per a les parts anteriors, com correspondència personal de Calvet i el testimoni d'un fill i altres persones que el van tractar en l'exili. No hem de perdre de vista que escriure una biografia de Calvet és una tasca molt complexa, perquè no és gens fàcil reconstruir la vida, idees i activitats d'una persona que va escriure poc, es va formar ell mateix amb la pràctica diària i sobre la qual ja pràcticament no queda cap persona que el va tractar directament. Encara que hi ha moltes dificultats per reconstruir la seva biografia, Margarida Colomer ens explica el context en què va créixer, la seva personalitat, els càrrecs públics que va ostentar, les seves influències ideològiques i tot un altre conjunt d'aspectes importants que cal considerar com a aportacions importants de l'obra, conjuntament amb el fet d'haver iniciat l'estudi d'un personatge tan atractiu des del punt de vista històric com va ser Calvet.

Josep Casanovas i Prat